

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 650. Quæ sint causæ exhæredandi fratrem, dum turpis persona
instituta est hæres.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

Ques. 648. An filius de ingratitudine pœnitens, & monasterium ingrediens exhæreditari posset.

1. **R** Esp. Ad primum: filium talem, si vivo patre, antequam ab eo factum testamentum egerit de commissa ingratitudine pœnitentiam, & patri reconciliatus fuerit, non posse deinceps exhæreditari ex ea causa. Alex. in L. ff. solut. matrim. post num. 33. Clar. l.c. q. 42. num. 9. Reiffenst. b.t. num. 504. quod licet in puncto juris nosa transiret sine difficultate, ut ait Clar. tenendum tamen in præxi, quia est sententia mitior, & favet successioni filiorum, cui in dubio semper sit favendum. Negat nihilominus de Lugo. l.c. num. 168. cum Valsq & Molin. eo quod licet pœnitentia quo ad Deum delectat culpam, quo ad forum humanum non reddit delinquentem immunem à pena, sed possit hæc merito ab eo adhuc exigiri ob delictum præteritum; adeoque sicut Judex ita & pater justè possit punire filium exhæredatione ob commissum delictum, non obstante super eo pœnitentiam. Quod si tamen pater ob pœnitentiam filii eidem reconciliatus remisisset eam erga se commissam injuriam tacite vel exprefse, impeditur exhæredatio. Lugo. l.c. num. 167. neque enim videntur jura hanc patri potestate non procedendi ad exhæredationem admissæ; cum 'cit. Novell. & alibi utantur hoc termino: *liceat exhæreditare*, procedereque hoc ipsum, sive aboleri, seu exhæreditatione non habere effectum, licet filius reconcilietur patri prius post factum testamentum habens insertam exhæredationem docent Bart. in L. 3. §. fin. cum L. seq. ff. ad impl. legat. & Jason. apud Covar. de testam. c. 16. num. 24. de Lugo. l.c. n. 167. idque, sive tacite, sive exprefse remissa injuria, ut Idem cum Valsq. de testam. c. 4. §. 3. du. 5. & Molin. cit. d. 176. §. tota controversia. Neque ad hoc videatur necessaria mutatio testamenti, patre nimur moriente eo incorrecto; cum AA. citati illius mutationis mentionem non faciant, & absque eo satis de mutata voluntate patris de jure communis constare videatur ex perfecta reconciliatione & remissione, quæ tacitam illam mutationem testamenti continere censetur. Nihilominus contrarium, nempe non cessare de jure communis exhæredationem insertam testamento facta post reconciliationem, communiter teneri ab aliis, asserit. Reiffenst. l.c.

2. **R** Esp. Ad secundum: si proles post datum exhæredationis causam ingrediatur monasterium, ipso iure cesare exhæredationem, seu non debere eam exhæredari, etiam non secuta reconciliatione, docent Covar. l.c. num. 28. Abb. L. 2. cons. 7. Felin. in c. Rudolphus. de rescrip. gl. in L. Deo nobis. c. de Episc. & Cler. Lugo. l.c. num. 169. Molin. l.c. §. ult. idque in favorem religionis (quamvis addat de Lugo se multum dubitare de autoritate citat Novell.) juxta can. fin. cauf. 19. q. 9. ubi exprefse: *non liceat parentibus liberos, nec liberis parentes ab hereditate repellere Monachos factos, quamvis, dum laici fuerint in causam ingratitudinis inciderint, quem*

textum eti Gratianus dicat se sumptuose ex Novell. 223. c. 59. & de eo ibidem nihil habeatur (propter quod alii docent contrarium) quod ad substantiam tamen reperi c. 41. ejusdem Novella 123. quæ non nisi 44. capita continet, ostendunt Covar. & alii.

Ques. 649. Quænam sint causæ ob quas liberi exhæredare possint parentes & ascendentēs.

R Esp. Sunt octo sequentes in cit. Novell. 115. c. 4. exprefse. Prima: si parentes ad interitum vita liberos suostradiderunt. id est, ut gl. accusando eos de criminis pœnam mortis inducente, exceptistamen criminibus læsa majestatis, uti & secundum Jus Bavanicum criminis hæresis & magiae teste Manzio. de testam. valid. tit. 10. q. 7. n. 1. aliisque quibusdam secundum jura specialia quarundam Provinciarum. Secunda: si venenis, maleficiis aut alio modo parentes filiorum vita insidiati probabuntur. Tertia: si pater nurui suæ aut concubinæ filij se immiscuerit. Quarta: si parentes filios suos testamentum condere prohibuerint in rebus, in quibus habent testandi licentiam; omnibus videlicet in hujusmodi testamentorum prohibitione servandis, quæ in parentum persona distinuimus. Quinta: si pater uxori suæ, vel hæc illi venenum præberet aut vitæ insidiatur. Sexta: si liberis vel uno eorum in furore constituto, eos curare neglexerint: omnia & hic, quæ de parentibus furiosis superius dispoſuimus. Septima: si liberi in captivitate detenti negliguntur à parentibus. §. 7. cit. Novell. Octava: tandem filius Catholicus exhæredare potest patrem hæreticum. §. 8. ejusdem Novell. omnes haec causæ intelligendæ & explicandæ in eo sensu, quo paulò ante explicuimus, limitavimus, extendimus causas exhæredandi proles.

Ques. 650. Quæ sint causæ exhæredandi fratrem, dum turpis persona instituta est hæres.

R Esp. Fratres intellige ex utroque parente, vel certè ex eodem patre, qui confanguinei vocantur) qui & ipsi alias libere præteriti possunt (erti enim ab intestato succedant, jus tamen nullum habent) nisi turpis persona institutus hæres, casu, quo id famum, exhæredari nihilominus possunt ex causis in novell. 22. c. 47. expressis his verbis: illum solum tanquam ingratum circa fratrem effectum participare hoc lucrum non concedimus, qui mortem voluit fratri, aut criminalem contra eum inducere subscriptionem, aut substantia ejus preparavit inferre jaeturam: ejus enim portio tam ad reliquos fratres quam marrem veniat, &c. Hæres autem turpis ad hunc finem censetur, qui est infamis infamia juris vel facti, vilis & pravorum morum, puta, ebriosus, dilapidator bonorum, mimus, Leno, filius Presbyteri, & in summa cuius conditio longe dicitur à conditione defuncti. Lugo. l.c. n. 175.

CAPUT